

UCHWAŁA

Dnia 5 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Duś

Protokolant starszy sekretarz sądowy Mariusz Pogorzelski

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 5 listopada 2020 r. wniosku Naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej – Adama Gierka o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ł. M. S. za czyny z art. 231 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. oraz z art. 276 k.k.

uchwalił:

I. powyższy wniosek uwzględnić i zezwolić na pociągnięcie prokurator M. S. do odpowiedzialności karnej za to, że:

1. w okresie od dnia 10 czerwca 2016 r. do dnia 11 grudnia 2017 r. w Z. jako funkcjonariusz publiczny - prokurator pełniący funkcję Prokuratora Rejonowego w Z., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, będąc zobowiązaną na podstawie ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze oraz przepisów Kodeksu postępowania karnego, tj. art. 2 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k., art. 9 § 1 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 297 § 1 pkt 1 k.p.k. i art. 318 k.p.k. do zapewnienia prawidłowego przebiegu prowadzonego postępowania, nie dopełniła ciążących na niej obowiązków służbowych w ten sposób, że nadzorując postępowanie przygotowawcze o sygn. PR Ds. (...), zaniechała prowadzenia w jego toku czynności procesowych polegających na ustaleniu okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, w tym dokonania prawidłowej rekonstrukcji zdarzenia drogowego, oceny

zachowania jego uczestników i w konsekwencji ustalenie sprawcy wypadku, które to okoliczności wymagały wiadomości specjalnych, a w ich miejsce poświadczyla nieprawdę co do daty faktycznego wydania postanowienia o zasięgnięciu opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej, ruchu drogowego - W. T., nie doręczając odpisu postanowienia osobom uprawnionym oraz nie podejmując działań zmierzających do uzyskania wskazanej opinii, w tym nie przekazując temu biegłemu postanowienia o jego powołaniu w śledztwie o sygn. PR Ds. (...) ani wyciągu z akt sprawy o wskazanej sygnaturze i jednocześnie poświadczyla nieprawdę w postanowieniu opatrzonym datą 30 czerwca 2016 r. o przedłużeniu okresu trwania śledztwa, postanowieniu opatrzonym datą 22 grudnia 2016 r. o przedłużeniu okresu trwania śledztwa, postanowieniu opatrzonym datą 28 marca 2017 r. o zawieszeniu śledztwa, antydatując wskazane dokumenty, a nadto w postanowieniu z dnia 22 grudnia 2016 r. o przedłużeniu okresu trwania śledztwa, postanowieniu z dnia 28 marca 2017 r. o zawieszeniu śledztwa i zarządzeniu z dnia 24 stycznia 2017 r. o zezwoleniu na udostępnienie akt, poprzez wskazanie w ich treści, iż oczekuje na wydanie opinii przez biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego W. T., który w tym czasie nie został faktycznie powołany i któremu nigdy nie doręczono postanowienia o zasięgnięciu opinii - powołaniu biegłego ani wyciągu z akt sprawy, celem opracowania opinii, czym działała na szkodę interesu prywatnego J. G., D. G., M. G., A. G. i H. G. występujących w śledztwie o sygnaturze PR Ds (...) w charakterze pokrzywdzonych oraz na szkodę interesu publicznego wyrażającego się w niewyjaśnieniu tego, czy został popełniony czyn zabroniony i czy stanowi on przestępstwo, nieuwzględnieniu prawnie chronionych interesów pokrzywdzonych przy jednoczesnym poszanowaniu ich godności oraz braku rozstrzygnięcia sprawy w rozsądnym terminie, tj. **o czyn z art. 231 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 § 1 k.k.,**

2. w okresie od 3 marca 2017 r. do dnia 24 listopada 2017 r. w Z. usunęła z akt głównych nadzorowanego przez siebie postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej w Z. o sygn. PR Ds. (...) dokument w postaci postanowienia opatrzonego datą 20 grudnia 2016 r. o powołaniu biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej, ruchu drogowego, W. T., którym nie miała prawa wyłącznie rozporządzać i który następnie umieściła w niedostępnych dla stron postępowania przygotowawczego aktach podręcznych wskazanego śledztwa, **tj. o czyn z art. 276 k.k.**

II. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 5 października 2020 r. do Sądu Najwyższego – Izby Dyscyplinarnej wpłynął wniosek Adama Gierka – Naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej, datowany na dzień 2 października 2020 r., w przedmiocie podjęcia uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ł. – M. S., za czyny polegające na tym, że:

1. w okresie od dnia 10 czerwca 2016 r. do dnia 11 grudnia 2017 roku w Z. jako funkcjonariusz publiczny - prokurator pełniący funkcję Prokuratora Rejonowego w Z., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, będąc zobowiązaną na podstawie ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku *Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2017r. poz. 1767 z późn. zm.)* oraz przepisów Kodeksu postępowania karnego, tj. art. 2 § 1 pkt 3 i 4, art. 9 § 1, art. 167, art. 297 § 1 pkt 1 i art. 318 k.p.k. do zapewnienia prawidłowego przebiegu prowadzonego postępowania, nie dopełniła ciążących na niej obowiązków służbowych w ten sposób, że nadzorując postępowanie przygotowawcze o sygn. PR Ds (...), zaniechała prowadzenia w jego toku czynności procesowych polegających na ustaleniu okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, w tym dokonania prawidłowej rekonstrukcji zdarzenia drogowego, ocenę zachowania jego uczestników i w konsekwencji ustalenie sprawcy wypadku, które to

okoliczności wymagały wiadomości specjalnych, a w ich miejsce poświadczyla nieprawdę co do daty faktycznego wydania postanowienia o zasięgnięciu opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej, ruchu drogowego - W. T., nie doręczając odpisu postanowienia osobom uprawnionym oraz nie podejmując działań zmierzających do uzyskania wskazanej opinii, w tym nie przekazując temu biegłemu postanowienia o jego powołaniu w śledztwie o sygn. PR Ds (...) ani wyciągu z akt sprawy o wskazanej sygnaturze i jednocześnie poświadczyla nieprawdę w postanowieniu opatrzonym datą 30 czerwca 2016 roku o przedłużeniu okresu trwania śledztwa, postanowieniu opatrzonym datą 22 grudnia 2016 roku o przedłużeniu okresu trwania śledztwa, postanowieniu opatrzonym datą 28 marca 2017 roku o zawieszeniu śledztwa, antydatując wskazane dokumenty, a nadto w postanowieniu z dnia 22 grudnia 2016 roku o przedłużeniu okresu trwania śledztwa, postanowieniu z dnia 28 marca 2017 roku o zawieszeniu śledztwa i zarządzeniu z dnia 24 stycznia 2017 roku o zezwoleniu na udostępnienie akt, poprzez wskazanie w ich treści, iż oczekuje na wydanie opinii przez biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego W. T., który w tym czasie nie został faktycznie powołany i któremu nigdy nie doręczono postanowienia o zasięgnięciu opinii - powołaniu biegłego ani wyciągu z akt sprawy, celem opracowania opinii, czym działała na szkodę interesu prywatnego J. G., D. G., M. G., A. G. i H. G. występujących w śledztwie o sygnaturze PR Ds (...) w charakterze pokrzywdzonych oraz na szkodę interesu publicznego wyrażającemu się w niewyjaśnieniu tego, czy został popełniony czyn zabroniony i czy stanowi on przestępstwo, nieuwzględnieniu prawnie chronionych interesów pokrzywdzonych przy jednoczesnym poszanowaniu ich godności oraz braku rozstrzygnięcia sprawy w rozsądnym terminie, to jest o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11§ 2 k.k. i art. 12 k.k.,

2. w okresie od 3 marca 2017 roku do dnia 24 listopada 2017 roku w Z. - usunęła z akt głównych nadzorowanego przez siebie postępowania przygotowawczego Prokuratury Rejonowej w Z. o sygn. PR Ds (...) dokument w postaci postanowienia opatrzonego datą 20 grudnia 2016 roku o powołaniu biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej, ruchu drogowego, W. T., którym nie miała prawa wyłącznie rozporządzać i który następnie umieściła w niedostępnych dla stron postępowania przygotowawczego aktach podręcznych wskazanego śledztwa, to jest o przestępstwo z art. 276 k.k.

Sąd Najwyższy w ramach postępowania delibacyjnego ustalił następujące okoliczności stanu faktycznego.

M. S. jest prokuratorem Prokuratury Rejonowej w Ł. 1 marca 2018 r. prokurator Prokuratury Okręgowej w O. wszczął śledztwo w sprawie czynów objętych wnioskiem w przedmiotowej sprawie (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom. IV, k. 701 – 702), od dnia 16 listopada 2018 r. zostało przejęte do dalszego prowadzenia przez Wydział Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom VI, k. 1074).

W toku postępowania przygotowawczego ujawniono, że prokurator M. S. w dniu 30 maja 2016 r. przejęła do nadzoru postępowanie Prokuratury Rejonowej w Z. o sygnaturze PR Ds. (...) w sprawie wypadku komunikacyjnego zaistniałego w dniu 28 marca 2016 r., w wyniku którego J. G. (kierujący motocyklem) doznał obrażeń ciała skutkujących jego zgonem, H. G. (pasażer motocykla) doznał obrażeń ciała powodujących chorobę długotrwałą, w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.k., A. C. (kierująca samochodem osobowym) doznała obrażeń naruszających prawidłowe funkcjonowanie narządów jej ciała na okres powyżej 7 dni (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom I, k. 15).

Materiał dowodowy zgromadzony w aktach postępowania wskazuje, że po przejęciu śledztwa o sygnaturze PR Ds. (...) prokurator M. S. nie wydała opinii o

powołaniu biegłego z dziedziny rekonstrukcji wypadków drogowych, co było konieczne oraz poświadczyla nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne w treści decyzji procesowej, mającej wskazywać, iż w dniu 20 grudnia 2016 r. wydała postanowienie - opatrzone mylnie datą 20 grudnia 2017 r. - o powołaniu W. T. - biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego. Okoliczność poświadczenia nieprawdy co do daty wydania postanowienia, uzasadniają ustalenia, iż w rzeczywistości wskazane postanowienie ani w tym dniu, ani w późniejszym okresie, nie zostało przekazane sekretariatowi do wykonania, a także nie zostało doręczone biegłemu wraz z wyciągiem z akt głównych sprawy, celem opracowania wskazanej w treści postanowienia opinii.

W dniu 21 lutego 2017 r. aplikant adwokacki P. R. działającą z upoważnienia adwokata A. A., pełnomocnika A. C., w toku przeglądania akt głównych o sygnaturze PR Ds. (...) wykonała fotokopię karty oznaczonej numerem 175, na której znajdowało się postanowienie o powołaniu biegłego W. T. (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom. II, k. 364). Na wniosek Prokuratury Regionalnej w B. adwokat A. A. w dniu 16 stycznia 2018 r. przesłał pismo wraz z załącznikiem, który stanowiła fotokopia karty numer 175 akt głównych o sygnaturze PR Ds. (...) (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom. IV, k. 671 - 672).

W dniu 1 marca 2017 r. J. G. zapoznając się w siedzibie Prokuratury Rejonowej w Z. z aktami głównymi o sygnaturze PR Ds. (...) zauważyła, że w aktach znajduje się postanowienie z dnia 20 grudnia 2017 r. o powołaniu biegłego, którego odpisu nigdy jej nie doręczono, w związku z czym zwróciła się do pracownika sekretariatu Prokuratury Rejonowej w Z. o wydanie odpisu tego dokumentu (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom V, k. 862 – 871; tom VII, k. 1253 - 1259). W aktach podręcznych postępowania o sygnaturze PR Ds. (...) znajduje się zapis służbowy z dnia 3 marca 2017 r. sporządzony przez prokurator M. S. zawierający skierowane do sekretariatu polecenie wysłania odpisu postanowienia (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom VII, k. 1357).

J. G. po otrzymaniu odpisu postanowienia o powołaniu biegłego spostrzegła, że na kserokopii przekazanego jej dokumentu widnieje data przyszła, tj. 20 grudnia 2017 r., dlatego też w dniu 08 marca 2017 r. ponownie udała się do Prokuratury Rejonowej w Z., celem zwrócenia uwagi prokurator M. S. na ujawniony błąd.

Prokurator M. S. odręcznie skreśliła pierwotną datę, a następnie wpisała datę „20 grudnia 2016 r.” oraz opatrzyła naniesioną poprawkę datą, swoją pieczęcią i podpisem. J. G. przekazała ww. opisany dokument do akt (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom V, k. 878).

W toku śledztwa przesłuchano w charakterze świadków pozostałych pokrzywdzonych H. G. (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom V, k. 882 – 886), D. G. (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom V, k. 895 – 891), M. G. (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom V, k. 906 – 912), którzy zeznali, że nie otrzymali z Prokuratury Rejonowej w Z. postanowienia o powołaniu biegłego W. T.

Z zeznań świadka B. K., pracownika sekretariatu Prokuratury Rejonowej w Z., wynika, że to ona wprowadziła dane biegłego W. T. do systemu „SIP” do zakładki „biegli”. Na polecenie prokurator M. S. wypełniła także pozycje od 70 do 90 w karcie przeglądowej akt głównych, co nastąpiło w związku z przygotowaniem akt do ich udostępnienia. Ponadto zeznała, iż pytała prokurator M. S., czy wysłać do biegłego postanowienie, na co w odpowiedzi miała usłyszeć, że nie trzeba nic z tym robić. Według B. K. postanowienie o powołaniu biegłego W. T. znajdowało się wówczas na przedostatniej 175 karcie akt głównych tego śledztwa (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom IV, k. 635 – 637). Również inne pracownice sekretariatu Prokuratury Rejonowej w Z. M. R. i B. G. zeznały, iż nie widziały wcześniej wskazanego postanowienia o powołaniu biegłego oraz zaprzeczyły by otrzymały od prokurator M. S. do wykonania takie postanowienie (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom IV, k. 638 – 640).

Przesłuchana w charakterze świadka M. P. zeznała po okazaniu jej wydruków z systemu elektronicznego SIP Libra 2 Prokuratury Rejonowej w Z. dotyczących ekspedycji zrealizowanych w sprawie o sygnaturze PR Ds. (...), że z przedstawionych dokumentów wynika, że pomiędzy dniem 19 lipca 2016 r. kiedy do KPP w Z. przesłano kolejny rachunek, a 24 stycznia 2017 r. kiedy do aplikant adwokackiej P. R. przesłano zarządzenie o udostępnieniu akt, mogła zaistnieć ponad półroczna przerwa w przesyłaniu korespondencji w ramach tego śledztwa. Z pozycji 19-tej tego wydruku wynika natomiast, iż kolejna ekspedycja korespondencji po wskazanej przerwie odnotowana została dopiero w dniu 6 marca 2017 r. i

polegała na doręczeniu J. G. odpisu postanowienia o powołaniu biegłego (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom VIII, k. 1593 – 1605).

Akta główne śledztwa o sygnaturze PR Ds. (...) zostały przekazane w dniu 10 czerwca 2016 r. do Prokuratury Rejonowej w Z. Z zeznań B. G. oraz M. R. wynika, że od tego dnia przedmiotowe akta znajdowały się w gabinecie prokurator M. S. Na powyższe wskazują także zapisy na wydrukach ruchu wskazanych akt z systemu SIP Libra 2.

Przesłuchana w charakterze świadka prokurator M. K., która kontynuowała postępowanie przygotowawcze pod sygn. PR 2 Ds. (...), zeznała, że oryginał postanowienia z dnia 20 grudnia 2017 r. o zasięgnięciu opinii, powołaniu biegłego - W. T. usunięty z akt głównych, został przełożony do akt podręcznych przed przekazaniem akt śledztwa z Prokuratury Rejonowej w Z. do Prokuratury Rejonowej w Ł. (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom VIII, k. 1214 - 1224).

Pracownice sekretariatu Prokuratury Rejonowej w Z. – B. K., B. G. oraz M. R., zgodnie zaprzeczyły, aby usunęły wskazane postanowienie z akt głównych prowadzonego śledztwa. Nie potrafiły także wyjaśnić, w jaki sposób i przez kogo przedmiotowe postanowienie zostało przełożone do akt podręcznych.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, iż prokurator M. S. poświadczyła nieprawdę wydając postanowienie opatrzone datą 22 grudnia 2016 r. o przedłużeniu czasu trwania śledztwa, w zakresie w którym w uzasadnieniu tego postanowienia jako przyczynę podjęcia tej decyzji wskazała konieczność uzyskania opinii biegłego W. T. (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom I, k. 74 – 75). W postanowieniu o zawieszeniu śledztwa opatrzonym datą 28 marca 2017 r., wymieniona również powołała się na potrzebę oczekiwania na opinię wskazanego biegłego (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom I, k. 80-81).

Przesłuchany w charakterze świadka W. T. zeznał, że nigdy nie otrzymał z Prokuratury Rejonowej w Z. postanowienia o powołaniu go jako biegłego. Świadek po okazaniu mu notatek prokurator M. S. mających dokumentować prowadzone z nim rozmowy telefoniczne i ustalenia dotyczące wydania opinii, jednoznacznie zaprzeczył, aby w rzeczywistości takie rozmowy miały miejsce (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom V, k. 935 – 939).

Z zeznaniami W. T. korelują ustalenia wynikające z analizy połączeń wychodzących z telefonu służbowego Prokuratury Rejonowej w Z. z numerem telefonu W. T.. Wynika z niej, że nie ujawniono takich połączeń telefonicznych (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom VI, k. 1007).

W toku śledztwa PK XIV Ds. (...) zasięgnięto opinii biegłego z zakresu informatyki, w celu analizy zawartości dysku twardego marki Hitachi model (...) o numerze seryjnym (...) zawierającego kopie binarne dysków twardych laptopa i dwóch komputerów stacjonarnych użytkowanych przez prokurator M. S. Biegły po dokonaniu analizy wskazanych kopii binarnych, na jednym z dysków twardych pochodzących z komputera stacjonarnego ujawnił odzyskany plik zawierający treść zarządzenia z dnia 24 stycznia 2017 r. o zezwoleniu na udostępnienie akt, którego data utworzenia była zgodna z datą widniejącą w treści dokumentu. Nie ujawniono natomiast plików zawierających całość bądź choćby fragment dokumentów w postaci: postanowienia z dnia 20 grudnia 2016 r. o powołaniu biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego - W. T., postanowienia z dnia 22 grudnia 2016 r. o przedłużeniu czasu trwania śledztwa na dalszy czas oznaczony do 30 marca 2017 r., zarządzenia z dnia 24 stycznia 2017 r. o zezwoleniu na udostępnienie akt, postanowienia z dnia 28 marca 2017 r. o zawieszeniu śledztwa (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom VI, k. 1059 – 1068).

Przesłuchani w charakterze świadków J. G., H. G., D. G., M. G. oraz A. G., którzy w postępowaniu Prokuratury Rejonowej w Z. występowali w charakterze pokrzywdzonych zeznali, iż nie otrzymali z Prokuratury Rejonowej w Z. postanowienia o zawieszeniu postępowania. J. G. zeznała, że nie miała wiedzy, iż śledztwo zostało zawieszone. Prokurator M. S. tłumaczyła jej, że czeka na opinię biegłego (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom V, k. 986 – 992).

Prokuratura Okręgowa w Ł. zwróciła się o przekazanie akt o sygn. PR Ds. (...) Prokuratury Rejonowej w Z., w nadesłanych aktach brakowało drugiego tomu, co spowodowało potrzebę ponownego zwrócenia się do Prokuratury Rejonowej w Z. o nadesłanie kompletnych akt (akta sprawy sygn. PK XIV Ds. (...), tom VIII, k. 1596 – 1598). W chwili przesyłania do Prokuratury Okręgowej w Ł. pierwszego tomu akt śledztwa o sygn. PR Ds. (...) Prokuratury Rejonowej w Z., brakowało w nim postanowienia z dnia 30 czerwca 2016 roku o przedłużeniu okresu trwania

śledztwa, postanowienia z dnia 22 grudnia 2016 roku o przedłużeniu okresu trwania śledztwa oraz postanowienia z dnia 28 marca 2017 r. o zawieszeniu śledztwa. Dokumenty te nie były jeszcze wytworzone w formie papierowej oraz podpisane przez prokurator M. S.

3 listopada 2020 r. wpłynęło do Sądu Najwyższego pismo sygnowane przez prokurator M. S., w którym wnosi ona o odmówienie zezwolenia na pociągnięcie jej do odpowiedzialności karnej. Do pisma załączono liczne dokumenty medyczne mające wskazywać na to, że stan jej zdrowia miał mieć wpływ na zaistniałą sytuację. Na posiedzeniu prokurator M. S. ustnie ustosunkowała się do wniosku wskazując, że nie dopuściła się zarzucanych jej czynów, a ponadto nikt nie rozliczył jej poprzednika prowadzącego przedmiotowe postępowanie przygotowawcze przez okres dwóch miesięcy, który również nie wykonał żadnych czynności procesowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy dokonując oceny przedstawionych w aktach dowodów, mających wskazywać na dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez prokurator M. S. przestępstw, uczynił to z zastosowaniem reguł przewidzianych w art. 7 k.p.k.

W pierwszej kolejności przypomnieć należy, że istotą postępowania delibacyjnego nie jest dokonanie prawnokarnej oceny zdarzenia będącego przedmiotem postępowania karnego, czy to co do popełnienia przez prokuratora przestępstwa, czy choćby tylko co do zasadności wniesienia oskarżenia. Sąd dyscyplinarny bada czy prowadzone postępowanie nie stanowi próby wpłynięcia na niezależność prokuratora i czy zgromadzone w jego toku dowody dostatecznie uzasadniają podejrzenie, że prokurator ten popełnił przestępstwo.

W dniu 14 lutego 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2020.190 ze zm.). Na podstawie powyższej ustawy w art. 145 ustawy Prawo o prokuraturze dodano § 1 lit. a., który stanowi, że w sprawach, o których mowa w art. 135, orzeka w pierwszej instancji Sąd Najwyższy w składzie jednego sędziego Izby Dyscyplinarnej, a w drugiej instancji Sąd Najwyższy w składzie trzech sędziów Izby Dyscyplinarnej. W wyniku

zmian, od dnia 14 lutego 2020 r. do rozpoznawania spraw o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej w pierwszej instancji właściwy jest Sąd Najwyższy - Izba Dyscyplinarna, w składzie jednego sędziego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2020 r., sygn. II DZP 1/20).

Immunitet prokuratorski ma za zadanie wyłącznie zapobieganie wysuwaniu przeciwko prokuratorowi bezpodstawnych zarzutów popełnienia przestępstwa, tj. instrumentalnemu oddziaływaniu na niego w związku ze służbą, którą pełni (poprzez narażenie na społeczną i środowiskową infamię). Nie jest natomiast celem immunitetu, bezpodstawne uprzywilejowanie osoby zajmującej stanowisko prokuratora, w zakresie odpowiedzialności karnej, w stosunku do innych obywateli, jeśli tylko obiektywnie zachodzi podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2019 r. sygn. I DO 1/19).

Elementem badania sądu dyscyplinarnego rozpoznającego wniosek o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej jest ustalenie, czy zgromadzone w dotychczasowym postępowaniu dowody dostatecznie uzasadniają podejrzenie popełnienia przestępstwa przez prokuratora (T. Janeczek, A. Roch, Odpowiedzialność karna, odpowiedzialność za wykroczenia oraz zawieszenie w czynnościach prokuratora w świetle Prawa o prokuraturze, Prok. i Pr. 2017/4, s. 126). Owe stanowią warunek konieczny, a zarazem wystarczający do podjęcia przez sąd dyscyplinarny uchwały o zezwoleniu na pociągnięcie danej osoby do odpowiedzialności karnej. Dostatecznie uzasadnione podejrzenie w odniesieniu do konkretnej osoby oznacza wyższy stopień podejrzenia tak co do faktu popełnienia przestępstwa, jak i co do osoby sprawcy. Nie chodzi zatem o ustalenie, że określona osoba popełniła przestępstwo, lecz o to, że zebrane dowody wskazują na wysokie prawdopodobieństwo zaistnienia tego faktu (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2006 r., sygn. SNO 3/06). Sąd dyscyplinarny nie musi mieć pewności, że zarzucane (przypisywane) prokuratorowi przestępstwo faktycznie zostało popełnione (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2014 r., sygn. SNO 48/14).

Sąd Najwyższy nie odnosi się do sporu dotyczącego formalnego lub skutkowego charakteru przestępstwa z art. 231 § 1 k.k., o którym mowa w uchwale siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2014 r. o sygn. I KZP

24/12. Niemniej jednak, należy wskazać, że w myśl owej uchwały, skutkiem przewidywanym w art. 231 § 1 k.k. nie jest powstanie szkody. Spełnieniem tego wymogu, wynikającego z zaliczenia tej kategorii przestępstw do materialnych z konkretnego narażenia, jest wystąpienie rzeczywistego niebezpieczeństwa nastąpienia szkody dla interesu publicznego lub prywatnego. Owym „interesem” jest zaś bądź istniejące, bądź przyszłe dobro materialne lub osobiste, lub dobro idealne, związane z organizacją życia zbiorowego i prawidłowością jej funkcjonowania, zaś „publicznym” jest interes zbiorowy organizacji społecznej, państwa lub samorządu, albo w ogóle życia społecznego. Natomiast „prywatnym” jest interes poszczegółnej jednostki.

Nie można *a priori* odrzucić poglądu, aby dobre imię, zaufanie publiczne do organów władzy, czy też przestrzeganie zasady niezawisłości w działaniu organów i równego traktowania obywateli wobec prawa, były zbyt abstrakcyjnymi zasadami życia publicznego, by mogło dojść do ich narażenia w sposób konkretny (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2019 r., sygn. I DO 11/19). W oparciu o takie właśnie atrybuty władzy publicznej dokonuje się ocen w zakresie sprawności organów publicznych i buduje się zaufanie do państwa i jego struktur. Jeśli zatem jako interes publiczny traktować ogólny interes zbiorowy organizacji społecznej, państwa lub samorządu i życia społecznego, to trudno uznać, że np. spowodowanie narażenia autorytetu określonego organu władzy, czy też narażenie utraty dobrego imienia oraz zaufania w zakresie bezstronności w wykonywaniu władzy, nie spełnia kryterium działania na szkodę, z uwagi na zbytnią ogólnikowość czy niekonkretność (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2013 r., sygn. III KK 298/13). W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2014 r., sygn. WA 23/14 przyjęto, że przedmiotem ochrony przestępstwa z art. 231 k.k. jest jakiegokolwiek dobro prawne, bez względu na to, czy należy ono do sfery prywatnej, czy sfery publicznej. Przepis ten bezpośrednio chroni prawidłowe funkcjonowanie instytucji państwowej i związany z tym autorytet władzy publicznej. W typie tego czynu zabronionego czynnością wykonawczą jest działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego w ściśle określony sposób, a mianowicie przez przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków. Niedopełnienie obowiązków zachodzi wtedy, gdy funkcjonariusz publiczny nie podejmuje

określonej czynności, mimo że był obowiązany to uczynić albo czyni to w sposób wadliwy. Polega ono na tym, że funkcjonariusz publiczny albo zupełnie nie wykonał czynności, które w danych okolicznościach powinien był wykonać, albo wykonał je nienależycie (R.A. Stefański, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2020).

Nie ulega wątpliwości, że zgodnie z treścią art. 115 § 13 pkt 3 k.k. prokurator jest funkcjonariuszem publicznym. Sprawcą przestępstwa stypizowanego w art. 231 k.k. może być tylko osoba będąca funkcjonariuszem publicznym, musi ona obejmować swoją świadomością fakt przysługujących jej kompetencji oraz ich zakres, fakt aktualizacji obowiązku lub uprawnienia z kompetencji tych wynikającego oraz fakt działania na szkodę interesu publicznego lub prywatnego przez przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków. Inaczej mówiąc, dla bytu przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. konieczne jest wykazanie, że pomimo świadomości wskazanych wyżej okoliczności funkcjonariusz publiczny chce przekroczyć uprawnienia lub nie dopełnić obowiązków, albo na to się godzi (uchwała Sądu Najwyższego uchwałą z dnia 17 stycznia 2008 r., sygn. SNO 87/07).

Rodzajowym przedmiotem ochrony przepisu art. 271 k.k. jest wiarygodność dokumentów. Pośrednio przepis ten chroni także prawidłowe funkcjonowanie organów wymiaru sprawiedliwości, a także innych organów władzy publicznej prowadzących postępowania dowodowe. Dokument, o którym mowa w powyższym artykule, musi nie tylko odpowiadać cechom wymienionym w art. 115 § 14 k.k., lecz ponadto musi zawierać w swej treści poświadczenie, któremu przysługuje cecha zaufania publicznego, a w związku z tym domniemanie prawdziwości. Czynnością sprawczą czynu zabronionego z art. 271 k.k. jest „poświadczenie nieprawdy”. Poświadczenie nieprawdy może polegać na potwierdzeniu okoliczności, które nie miały miejsca, lub też ich przeinaczeniu albo zatajeniu. W kontekście znamion przestępstwa z art. 271 § 1 k.k. istotne jest jednak, aby były to okoliczności, które wywołują lub mogą wywołać skutki z punktu widzenia obowiązujących w czasie poświadczenia przepisów jakiegokolwiek dziedziny prawa. Poświadczenia nieprawdy nie można utożsamiać ze sfałszowaniem dokumentu. Sporządzenie zapisu informacji stwierdzających określone okoliczności musi się bowiem mieścić w zakresie uprawnienia osoby wystawiającej dokument. Poświadczający wystawia dokument we własnym imieniu. Poświadczenie nieprawdy nie jest więc atakiem na

autentyczność dokumentu. Czynność poświadczenia nieprawdy dokonana jest w momencie, gdy dokument zawierający to poświadczenie zostanie wprowadzony do obrotu prawnego, np. przez wręczenie go osobie trzeciej, wprowadzenie do repertorium, umieszczenie w aktach, ogłoszenie na posiedzeniu, choćby nawet nie miało ono charakteru jawnego (W. Wróbel, T. Sroka [w:] *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, red. A. Zoll, Warszawa 2017).

Obszerny, rzetelnie zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy, prowadzi Sąd do stwierdzenia, iż zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez prokurator M. S. przestępstw stypizowanych w art. 231 § 1 k.k. i art. 271 § k.k. tj. wskazanych w pkt 1 wniosku. Sąd swoją decyzję oparł przede wszystkim na dowodach z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, które wzajemnie się uzupełniają i nie pozostają ze sobą w żadnym stopniu w sprzeczności, dowodach z protokołów oględzin akt postępowania nadzorowanego przez prokurator M. S., dowodach z opinii biegłych zakresu informatyki, wydrukach kontrolnych z systemu „SIP” oraz oświadczeniu prokurator M. S. z dnia 11 grudnia 2017 r. oraz 3 listopada 2020 r. Powyższe pozwala uzyskać klarowny obraz zaniechań dokonanych w toku prowadzonego postępowania przez prokuratora M. S., która nie wypełniła ciążących na niej obowiązków wynikających z treści art. 2 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k., art. 9 § 1 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 297 § 1 pkt 1 k.p.k. i art. 318 k.p.k., poprzez zaniechanie ustalenia czy został popełniony czyn zabroniony i czy stanowi on przestępstwo, doręczenia odpisu postanowienia o powołaniu biegłego osobom uprawnionym a także brak poszanowania chronionych interesów pokrzywdzonych przy jednoczesnym braku poszanowania ich godności, co skutkowało nierozstrzygnięciem sprawy w rozsądnym terminie. W wyniku powyższego prokurator M. S. działała na szkodę interesu prywatnego pokrzywdzonych oraz interesu publicznego. Zebrane w toku prowadzonego postępowania przygotowawczego dowody, potwierdzają uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa w zakresie poświadczenia nieprawdy, co do okoliczności mających znaczenie prawne w prowadzonym przez prokurator M. S. postępowaniu - w dokumentach takich jak: postanowienie opatrzone datą 30 czerwca 2016 r. o przedłużeniu okresu trwania śledztwa, postanowienie opatrzone datą 22 grudnia 2016 r. o przedłużeniu okresu trwania śledztwa, postanowienie opatrzone datą 28

marca 2017 r. o zawieszeniu śledztwa, które najprawdopodobniej zostały wytworzone oraz opatrzone datą wsteczną tuż przed przekazaniem tomu drugiego akt postępowania PR Ds. (...) do analizy wykonywanej przez Prokuraturę Okręgową w Ł., tj. przed dniem 29 listopada 2017 r. Ponadto, w postanowieniu opatrzonym datą 22 grudnia 2016 r. o przedłużeniu okresu trwania śledztwa, postanowieniu opatrzonym datą 28 marca 2017 r. o zawieszeniu śledztwa oraz zarządzeniu opatrzonym datą 24 stycznia 2017 r. o zezwoleniu na udostępnienie akt poświadczyla nieprawdę, co do okoliczności mających znaczenie prawne poprzez wskazanie w ich treści, że oczekuje na wydanie opinii przez biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego. Jak wskazują chociażby zeznania świadka W. T., powołanie go do sporządzenia opinii w sprawie prowadzonej przez prokurator M. S. nie miało miejsca. Potwierdzają to analizy połączeń telefonicznych z numerem telefonu biegłego, a także korelujące z powyższymi dowody z zeznań pozostałych świadków oraz wydruki kontrolne z systemu „SIP”.

W zakresie czynu wskazanego w pkt 2 wniosku - przestępstwo z art. 276 k.k. zaliczane jest go grupy przestępstw o charakterze powszechnym. Przedmiot ochrony sprowadza się do wiarygodności dokumentów, natomiast czynności sprawcze przestępstwa z art. 276 k.k. mogą polegać na niszczeniu, uszkodzaniu, czynieniu bezużytecznym, ukrywaniu lub usuwaniu dokumentu przez sprawcę. Czynności te należy interpretować zgodnie z ich potocznym znaczeniem. Usuwanie dokumentu obejmuje wszelkie czynności prowadzące do uczynienia go niedostępnym dla osoby uprawnionej, choćby znane było miejsce przechowywania tego dokumentu (R.A. Stefański, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2020). Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje na fakt, że działanie prokurator M. S. polegało na celowym usunięciu dokumentu z akt głównych o sygn. PR Ds. (...) Prokuratury Rejonowej w Z. postanowienia o powołaniu biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej, ruchu drogowego – W. T. oraz umieszczeniu rzeczzonego postanowienia w miejscu niedostępnym dla pokrzywdzonych, tj. w aktach podręcznych prokuratora. Czasokres dokonania tego czynu przyjęty przez wnioskodawcę wydaje się być szeroki, aczkolwiek na

aktualnym etapie śledztwa dowody nie pozwalają stwierdzić dokładnej daty usunięcia rzeczonego postanowienia z akt głównych sprawy o sygn. PR Ds. (...). Wiadomym jest, że stanowiło ono zawartość akt głównych śledztwa w dacie wykonania fotokopii przez apl. adw. P. R. oraz zapoznawania się z aktami przez J. G., w trakcie czego stwierdziła ona, że wskazane powyżej postanowienie nie zostało jej doręczone, w konsekwencji tego prokurator M. S. w dniu 3 marca 2017 r. zarządziła o wydaniu jego odpisu pokrzywdzonej. Prokurator M. S., w dniu 29 listopada 2017 r. osobiście przekazała tom drugi akt oraz akta podręczne, w których znajdowało się usunięte z akt głównych sprawy postanowienie o powołaniu biegłego do analizy prowadzonej w Prokuraturze Okręgowej w Ł.

W postępowaniu delibacyjnym nie są rozstrzygane wątpliwości wywołane możliwością odmiennej oceny dowodów, rzutującej na wynik rekonstrukcji przebiegu zdarzenia, lecz tylko zbadanie, czy twierdzenia o istnieniu materiału uzasadniającego przedstawienie zarzutu znajdują potwierdzenie. Badanie takie musi jednak objąć wszystkie okoliczności i polegać na wnikliwej ocenie, czy przedstawione przez uprawniony organ materiały podbudowują podejrzenie w pełni uzasadnione, nie nasuwające żadnych istotnych wątpliwości lub zastrzeżeń, zarówno co popełnienia samego czynu, jak i występowania innych znamion objętych przez ustawę ramami zasad odpowiedzialności karnej (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2010 r., sygn. SNO 17/10). Tak też Sąd uczynił w niniejszej sprawie.

W postępowaniu o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej sąd dyscyplinarny winien podjąć czynności w sposób dwuetapowy. W pierwszej kolejności należy ocenić dowody i dokonać analizy prawnej, celem weryfikacji czy istnieje dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2012 r., sygn. SNO 3/12). Po takiej pozytywnej weryfikacji kolejnym obowiązkiem sądu dyscyplinarnego jest zweryfikowanie czy stopień szkodliwości owego czynu zabronionego jest wyższy niż znikomy (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2015 r., sygn. SNO 75/15; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2008 r., sygn. SNO 25/08). Warunkiem zatem podjęcia uchwały zezwalającej na

pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej jest wykazanie istnienia przesłanek podmiotowych i przedmiotowych określonego czynu zabronionego oraz cech tego czynu określonych w art. 1 § 2 k.k., zgodnie z którym nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma. Elementy zaś określające jej stopień zawarto w treści regulacji art. 115 § 2 k.k. stanowiącego, że przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu sąd bierze pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. Prawdliwość działania organów ścigania, bezpieczeństwo obrotu prawnego, powaga i autorytet oraz zaufanie obywateli do prokuratury, jak też do prawdziwości dokumentów urzędowych stanowią taki rodzaj i charakter dobra, którego naruszenie nie może być uznane za społecznie szkodliwe w stopniu znikomym (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2019 r., sygn. I Do 11/19). Korpus wymiaru sprawiedliwości winien się pozytywnie wyróżniać na tle społeczeństwa, dawać przykład właściwych postaw oraz unikać sytuacji podważających zaufanie do funkcjonariuszy publicznych.

Reasumując, zgromadzone i przedstawione Sądowi Najwyższemu przez Naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej dowody wskazują na dostatecznie uzasadnione podejrzenie zaistnienia przestępstw będących przedmiotem wniosku. Nakazywało to zatem podjęcie uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokurator M. S.

W związku z powyższym sąd orzekł jak w sentencji, kosztami postępowania delibacyjnego obciążając Skarb Państwa.